

Spørreundersøkelsen 2018, Oslo KFU

Svarprosent fordelt på skolegruppene: A og B: 26 % ; C og D: 40 %; E og F: 34 %.

100% = 217 respondenter; 28 % ledere, 10 % nestledere og 62 % FAU-medlemmer.

Roller i FAU

31 % av FAU-medlemmene ble valgt på FAU-møter, mens 30 % ble valgt fordi *'ingen andre stilte opp'*. Hvilket engasjement ligger til grunn hvis folk stiller til FAU-vervet med en tilsynelatende manglende motivasjon? Hvis det er slik at FAU-ene tar til takke med foreldre og foresatte som (tilfeldigvis?) stiller opp på et møte, så er det grunn til å stille spørsmål ved rektors rolle i 'jakten' på engasjerte FAU-foreldre. Hvordan får foreldrene informasjon om råd og utvalg ved skolene? Hvem gir denne? Hvordan og når formidles den? Det er skoleleders ansvar å legge til rette for skole-hjemsamarbeidet, men det er forskjell på å danne fora hvor foreldre møtes og reel foreldremedvirkning i skolesaker.

Opplæring i FAU-arbeid

Tatt i betraktning rektors ansvar i tilrettelegging for et godt skole-hjemsamarbeid, så er det betenkelig at kun 3 % av respondentene har oppgitt at de har fått opplæring i hva FAU-arbeid er, hvordan det kan drives og hvor man som foreldre kan søke informasjon om dette av rektor eller andre i skolesystemet. Oslo KFU ser med glede på at andelen foreldre som trekker frem vårt innføringskurs i FAU-arbeid som sin læringsarena, har økt siden de foregående årene. Dette stemmer også overens med økningen av deltakere på høstkurset vårt. Likevel er svarandelen lavere enn vi skulle ønske. Vi har flere tanker om dette, blant annet at det kanskje er behov for å 'reklamere' ytterligere for kurset enn det som skjer i dag? Når i høstsemesteret bør informeringen mot rektor/gammelt FAU starte? Hvor mange mailer er det forsvarlig å sende ut til skolene uten at disse bli 'lei' Oslo KFU?

68 % av foreldrene uttrykker at de er selvlærte i rollen som FAU-leder/nestleder/medlem. Tre av foreldrene uttrykker det slik: *'Ingen opplæring på hva for slags rolle det er jeg har, skal ha, forventninger, informasjon om hvordan jeg kan hjelpe til med ting'; 'Rollen/mandatet til FAU (virkelig forstå hvilken rolle/oppgave FAU har i skolesystemet); At man ikke får tilstrekkelig informasjon om hva FAU er, hva det går ut på eller hva oppgavene er. De fleste foreldrene vet ikke hva FAU er. Når jeg startet som FAU-representant så visste jeg ingenting om hva mine plikter eller arbeidsoppgaver er'*. Det bør være lov å stille spørsmål om rektorene ikke er klar over sitt ansvar, eller om de bevisst/ubevisst toner dette ned grunnet andre arbeidsoppgaver. Kan det være at rektorene ikke ønsker å ha dette ansvaret? I så fall, hvordan skal foreldrene forvente å ta del i foreldresamarbeidet det snakkes så varmt om? Hvordan og hvor kan FAU-ledelsene få informasjon om hva de kan forvente av opplæring? Selv om det kun er et utsnitt av foreldrene i Osloskolen som har svart på spørreundersøkelsen til Oslo KFU, viser tallene dessverre at det er store behov for å gi foreldrene informasjon på en slik måte at de har en reell sjanse til å bidra til samarbeidet for barna, mellom foreldrene og skolen. Oslo KFU prøver i stor grad å informere om kurs, men vår utfordring er at mange foreldre og FAU har liten eller ingen kjennskap til vårt arbeid. Det er vanskelig å nå ut til foreldrene, da FAU-ledelsene ved skolene er i konstant endring. Heldigvis har de fleste av skolene i Oslo nå lagt til en lenke om Oslo KFU på FAU-

siden ved egen skole, noe som kan være med å synliggjøre vårt virke: [Lenke til Oslo KFU på skolens hjemmeside](#).

Brosjyren som Oslo KFU har laget, [Innføring i FAU-arbeid](#), trekkes også frem som et godt verktøy for FAU-medlemmene. Flere har uttrykt at denne er informativ og god, og at tips fra brosjyren kanskje bør jevnlig deles slik FAU-ene blir oppmerksomme på sakene som trekkes frem.

Utfordringer for FAU-ene det siste året

Også i år er det mange svar på dette spørsmålet. Utfordringene som går igjen er

1) Tid; *til å gjøre jobben som FAU-leder, til å samarbeide med skoleledelsen og/eller med foreldregruppen, faste møter, til å gjøre alt FAU ønsker.*

2) Medvirkning; *rektors motvilje mot å la seg påvirke av FAU, skolens vilje til å se problemene på skolen og skolens vilje til å gjøre de riktige endringene, å få FAU til å oppleves relevant og interessant for hele foreldregruppen med tanke på kontinuitet i rekrutteringen og gjennomslagskraft for FAU, lite medvirkning og lite fokus på hva vi kan gjøre aktivt for å bedre f.eks skolemiljø og foreldreengasjement, FAU vet alt for lite om hvilke saker og hvordan de kan påvirke.*

3) Rollen; mange uttrykker at de ikke vet hva deres rolle som FAU-leder/medlem går ut på, manglende informasjon fra skolen om hvor og hvordan de kan bidra.

Svarene i undersøkelsen er i stor grad gjenkjennelig fra svarene fra 2017. I slutten av årets undersøkelse kan alle deltakerne komme med frie innspill, og her trekkes det frem at mange har en oppfatning av at erfaringsdeling og at det settes fokus på suksesshistorier vil kunne bedre FAUenes mulighet til å utvikle seg. Det kan hende at mange FAU-ere vil oppleve et slikt fokus inspirerende og informativt. I tillegg ser vi i Oslo KFU at det er og egentlig alltid vil være et stort behov for informasjon om hva FAU er og kan bedrive. En av forklaringene på dette er den jevne utskiftingen i FAUene. Nettopp derfor bør det jobbes aktivt inn mot skolelederne og deres ansvar i skole-hjemsamarbeidet med FAU. Oslo KFU har utarbeidet 'sjekklista' for skoleledere med tips og råd til hvordan de kan fremme foreldresamarbeidet, men det er langt fra utarbeiding av en liste til reell aktivitet hos lederne. Uansett om skolealderne rulleres rundt på Osloskolene, bør det foreligge faste krav og rutiner til hvordan foreldreinvolvering skal drives. Oslo KFU mener tydeliggjøring og forankring av skoleleders rolle i skole-hjemsamarbeidet vil være en viktig vei å gå for å øke graden av foreldremedvirkning og involvering.

Manglende medvirkning

Noen deltakere uttrykker at det samarbeides godt med skoleleder og DS-styret. Det er fint å høre om FAU som opplever at foreldresamarbeidet fungerer. Dessverre er det mange deltakere som gir tilbakemelding om at det ikke er et reelt samarbeid mellom skoleledelsen og FAU. De sier blant annet at *'rektor informerer mye, vi får ikke være med på beslutningsprosesser vi burde vært med på, av og til får vi se planer når de er ferdige'*. Oslo KFU vet fra annet hold at det rapporteres om godt samarbeid mellom skoleleder og FAU, hvilket kan tyde på at opplevelsen av samarbeid er forskjellig for skolen på den ene siden og FAU på den andre. Det er reelt samarbeid vi er ute etter; foreldreinvolvering og foreldremedvirkning. For sist, men ikke minst, så oppgir svært mange av deltakerne i årets

spørreundersøkelse at en hovedutfordring er å skape engasjement for FAU-arbeid. *‘Hvordan skal jeg klare å engasjere foreldregruppen og sørge for rekruttering til FAU? Hvordan skaper vi bedre oppslutning på foreldremøtene? Hvilke kommunikasjonskanaler kan vi ta i bruk for å nå ut til foreldrene?’* Disse spørsmålene kan helt klart sees i sammenheng med rapportering om manglende medvirkning og involvering.

Skolemiljøutvalget (SMU)

38 % sier at SMU er virksomt og møter 2-4 ganger i året, mens 46 % sier at dette ikke stemmer eller ikke er relevant. Disse tallene er nesten helt sammenfallende med fjorårets resultater. Det kan tyde på at det fortsatt er mange skoler som ikke har SMU. Det som er merkelig ved årets undersøkelse, er at på de neste fem spørsmålene om SMU, svarer flesteparten at spørsmålene *‘ikke er relevante’*. De kunne vært interessant å få vite noe om hvorfor spørsmålene scores slik. En forståelse er at de deltakerne som har svart, ikke har noen befatning med sitt SMU eller at det ikke er virksomme SMU ved deres skoler. Ut fra tallene mener Oslo KFU at det fortsatt bør fokuseres på etablering av SMU på den enkelte skole, hva SMU skal være, sammensetning og forslag til arbeidsområder. Da er det ikke til å komme utenom skoleleders ansvar sett opp mot ulike råd/organer ved skolen.

Skoleplattform

Tilbakemeldingene vedrørende skoleplattformen, er at noen ved skolens ledelse legger ut referater og diverse informasjon fra FAU. En bruker kommenterer at *‘altså FAU har egen side der vi kan få ut info og referater. Men vi legger ikke ut noe selv. Siden er derfor litt død.’* Videre kommenteres det at flere FAU har opprettet egne Facebooksider, fordi der kan de selv legge ut nødvendig informasjon vedrørende arrangementer etc. Likevel kommenteres det også at Facebook ikke er tilstrekkelig, da FAU ikke har nok informasjon om foreldrene slik at de kan søke opp og legge foreldrene til gruppen. Det er også en kjensgjerning at ikke alle foresatte har Facebookprofil, og dermed mister de muligheten til å få informasjon via dette mediet. Andre FAU sier de bruker Dropbox for deling av dokumenter. Det er også FAU som melder tilbake at de sliter med å gjøre foreldrene oppmerksomme på FAU-siden under skolens faner. I det store og hele kan det virke som at mange foreldre og foresatte ikke opplever eierskap til egen FAU-side, så de benytter andre medier og verktøy for å deleinformasjon. Hva er grunnen til at FAU ikke kan få tilgang til å legge ut nødvendig informasjon under FAU-siden til egen skole? Et kjapt, men tidkrevende søk gjennom alle skolenes FAU-sider, viser at det tilsynelatende er svært mange av sidene som *‘ligger litt død’* som en av deltakerne rapporterte i årets undersøkelse. Er dette noe som burde følges opp?

Skolegruppemøter

Også i år uttrykker mange respondenter at erfaringsutveksling er viktig på skolegruppemøtene. Det understrekes av mange at de ønsker mer tid til nettopp dette: *‘Savner et åpent forum/diskusjonsmulighet og ‘mingling’ med andre FAU-medlemmer i større grad Det er greit med diskusjoner på Facebook, men ofte oppleves menings- og erfaringsutveksling med andre medlemmer ansikt til ansikt som er givende. Det er tett program på skolegruppemøtene, men kanskje kunne man satt av mer tid ev. Eget møte/treff som fokuserte på dette’* og *‘Fint å sitte i grupper og diskutere konkrete problemstillinger, mer*

av dette'. Andre innspill går på at skolegruppene er for store geografisk sett, og at noen vegrer seg for å dra på møter hos skoler i ytterkantene, når de selv tilhører en 'sentrumsskole. Det kan stille spørsmål ved om dette er en medvirkende grunn til varierende oppmøte på skolegruppemøtene. Også i år kommenteres det at områdedirektørene får for mye tid samt at møtetiden må/bør overholdes bedre.

Dette er innspill det kan være greit å diskutere innad i styre og utvalg, særlig med tanke på utforming av agendaer til skolegruppemøtene, men også til videre utvikling av grunnkurset.

Oslo, 10.09.18